

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

02.12.2020

Балык Бистәсе штп.

КАРАР

№ 255пи

"2021-2025 елларда Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү" муниципаль программасын раслау турында

Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында **КАРАР БИРӘМ:**

1. «2021-2025 елларда Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасын расларга (алга таба – Программа).

2. Программаның заказчысы – координаторы итеп «Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәте, спорт һәм туризм бүлеге» муниципаль казна учреждениесен билгеләргә.

3. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына ел саен чираттагы финанс елына Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы бюджетын формалаштырганда, Программа чараларын тормышка ашыру өчен әлеге максатларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы бюджетыннан жибәрелә торган акчалар чикләрендә һәм мөмкинлекләренә исәпкә алып, акча бүлеп бирүне күздә тотуны тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карарны <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы»нда һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында игълан итәргә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Житәкче

Исламов Р. Л.

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 2 декабрдәге 255пи номерлы карары белән расланган

"2021-2025 елларда Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү" муниципаль программасы

Программа паспорты

Программаның исеме	"2021-2025 елларда Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү" муниципаль программасы (алга таба- Программа)
Программаның муниципаль заказчысы	«Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәте, спорт һәм туризм бүлеге» муниципаль казна учреждениесе
Программаның төп эшләүчесе	«Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәте, спорт һәм туризм бүлеге» муниципаль казна учреждениесе
Программаны башкаручылар	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты; «Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәте, спорт һәм туризм бүлеге» муниципаль казна учреждениесе; «Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының социаль-мәдәни өлкә бүлеге» муниципаль казна учреждениесе; «Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе; Россия Эчке эшләр министрлыгының Балык Бистәсе районы буенча булеге (киләшү буенча); «Балык Бистәсе үзәк район хастаханәсе» ДАСУ (киләшү буенча); Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының Балык Бистәсе муниципаль районындагы авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе (киләшү буенча); «Авыл офыклары» («Сельские горизонты») газетасы редакциясе (киләшү буенча); Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы составына керә торган жирлекләрнең башкарма комитетлары (киләшү буенча); Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы «Спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе; Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы «Балаларны сәламәтләндерү- белем бирү (профильле) үзәге» муниципаль бюджет учреждениесе; Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы «Дельфин» спорт- сәламәтләндерү комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе

Программаның максатлары	<p>1. Физик культура һәм спорт өлкәсендә сәясәтне тормышка ашыру.</p> <p>2. Халыкның физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә булган ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру.</p> <p>3. Массакүләм спортны популярлаштыру һәм жәмгыятьнең төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү юлы белән халыкның сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудыру.</p>
Программаның бурычлары	<p>-Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спорт үсешенә норматив хокукый базасын камилләштерү;</p> <p>- ижтимагый физкультура-спорт оешмаларына ярдәм күрсәтү;</p> <p>- физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник һәм кадрлар белән тәмин итү механизмнарын камилләштерү;</p> <p>-заманча спорт-сәламәтләндерү комплекслары, махсулаштырылган спорт корымнары төзү.;</p> <p>- физкультура-спорт эшчәнлеген оештыруның яңа формаларын кертү;</p> <p>- югары квалификацияле физкультура һәм спорт белгечләрен әзерләүгә булышлык күрсәтү;</p> <p>- югары класслы спортчылар һәм спорт резервын әзерләү;</p> <p>-Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы халкының төрле яшь төркемнәре арасында «Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын популярлаштыруга һәм гәмәлгә кертүгә юнәлдерелгән чараларны оештыру һәм уздыру.;</p> <p>-физик активлыкны һәм сәламәт яшәү рәвешен системалы пропагандалауны оештыру;</p> <p>-яшәү, уку, хезмәт урыны буенча төрле категориядәге халыкның физик культура, спорт белән шөгыйльләнү өчен уңайлы шартлар булдыру;</p>
Программаны тормышка ашыру сроклары	2021 – 2025 еллар

<p>Программаны финанслау чыганакалары</p>	<p>Жирле бюджет (агымдагы финанслау), республика бюджеты акчасы. Программаны финанслауның гомуми күләме 5465,0 мең сумны тәшкит итә, шул исәптән жирле бюджет средстволары хисабына-5465,0 мең сум (мең сум)</p> <table border="1" data-bbox="587 349 1329 689"> <thead> <tr> <th>еллар</th> <th>Балык Бистәсе муниципаль районының жирле бюджеты средстволары (ЖБ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2021</td> <td>995,0</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>1045,0</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>1095,0</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>1140,0</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td>1190,0</td> </tr> <tr> <td>Барлығы:</td> <td>5465,0</td> </tr> </tbody> </table> <p>Искәрмә: финанслау күләмнәре фаразланган характерда һәм жирле бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш</p>	еллар	Балык Бистәсе муниципаль районының жирле бюджеты средстволары (ЖБ)	2021	995,0	2022	1045,0	2023	1095,0	2024	1140,0	2025	1190,0	Барлығы:	5465,0
еллар	Балык Бистәсе муниципаль районының жирле бюджеты средстволары (ЖБ)														
2021	995,0														
2022	1045,0														
2023	1095,0														
2024	1140,0														
2025	1190,0														
Барлығы:	5465,0														
<p>Программаның көтелгән соңгы нәтижәләре</p>	<p>Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә 2025 елга планлаштырыла:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы халкының физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә булган ихтыяжларын канәгәтләндерү; - халыкның үз сәламәтлегенә карата аңлы мөнәсәбәтен формалаштыру һәм гомер озынлыгын арттыру.; - мәктәп һәм мәктәпкәчә яшәтәге балалар арасында авырулар санының кимүе; - физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт-массакүләм эшнәң яна формаларын кертү; - физик культура һәм спортның матди-техник базасын ныгыту һәм камилләштерү; - спорт корылмаларының нәтижәле эшләве өчен шартлар тәэмин итү; - спорт объектлары һәм учреждениеләрендә халыкның барлык категорияләренә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен мөмкинлекләр тудыру; - спорт майданчыклары (хоккей тартмалары, волейбол, баскетбол, футбол, уен майданчыклары) белән тәэмин ителешенәң процентын арттыру; - социаль-тискәре күренешләренә (тәмәке тарту, алкоголизм, наркомания) профилактикалауда уңай нәтижәләргә ирешү; - халыкның массакүләм спорт төрләре белән шөгыйльләнүгә тартуны арттыру; - мөмкинлекләре чикләнгән кешеләргә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыру; - республика, бөтенроссия һәм халыкара ярышларда югары нәтижәләргә ирешү; - районда «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын үтәгән гражданның санын арттыру 														

I. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ СФЕРАСЫНЫҢ ГОМУМИ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ, ШУЛ ИСӘПТӘН ПРОГРАММА ХӘЛ ИТҮГӘ ЮНӘЛДЕРЕЛГӘН ПРОБЛЕМАЛАР

Программа Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары, норматив-хокукий актлар нигезендә эшләнгән һәм республика, федераль һәм халыкара аренада Балык Бистәсе муниципаль районының көндәшлеккә сәләтлелеген һәм абруен күтәрүгә, халыкта (бигрәк тә балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә) физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә кызыксыну һәм ихтыяж формалаштыруга, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләрен формалаштыруга, физик культура, спорт һәм сәламәт яшәү рәвеше өлкәсендә белемлелек дәрәжәсен күтәрүгә юнәлдерелгән.

«Мәдәният» сүзе тәрбия, хөрмәтне аңлата һәм кеше эшчәнлегенә үз-үзен күрсәтү, аның характеры, күнекмәләре, осталыгы һәм белеме белән бәйле өлкәләргә характерлы. Физик культура-ул кеше физик яктан камилләшүгә юнәлдерелгән төрле чараларны берләштерү. Бу жәмгыятьнең гомуми мәдәнияттә бер өлеше. Шуңа күрә физик культураның төп максаты-кешенең гармонияле шәхесен формалаштыру. Мәгълүмати технологияләр, кешенең глобаль мәгълүмати киңлеккә югары интеграциясе шартларында, кагыйдә буларак, шәхеснең хәзерге жәмгыятьтә тулы канлы эшчәнлегенә белән бәйле проблемалар кискенләшә. Шуңа ук вакытта компьютер белән эшләү (хәзерге дөньяда төп мәгълүмат чыганагы) үз сәламәтлегенә белән шөгыйльләнү вакытын киметә. Бу проблема балалар өчен аеруча актуаль. Бүген уку эшчәнлегенә аерым аспектлары укучылар сәламәтлегенә тискәре йогынты ясаучы фактор буларак карала. Моның сәбәбе-югары уку йөкләнешләре, физик тәрбия буенча һәрвакытта да нәтижәле уку процессы, кирәкле критерийлар һәм педагогларны, ата-аналарны, укучыларны сәламәтлеккә ныгытуга мотивацияләү булмау. Кеше максималь үсеш алган физик, эмоциональ, психологик һәм интеллектуаль сыйфатларга ия булырга тиеш. Нәкъ менә физик культура мөмкинлекләре, кеше тарафыннан аның потенциалын үзләштерү кешене сәламәтләндерүгә көчле факторы буларак каралырга тиеш.

Бары тик сәламәт, оптимистик рухлы, психологик яктан тотрыклы, югары акыл һәм физик эшчәнлеккә сәләтле кеше генә актив яши, төрле кыенлыкларны уңышлы жиңеп чыга һәм жәмгыятькә файда китерә ала.

Шулай итеп, физик культура, сәламәт яшәү рәвеше гомуми культураның бер ягы буларак, күп очракта кешенең яшәү рәвешен билгели. Физик культура һәм спортны үстерү-нәтижәле социаль сәясәтнең иң мөһим өлеше булып тора.

Башка сүзләр белән әйткәндә, сәламәт яшәү рәвеше - кешеләрнең сәламәтлеген саклау һәм яхшыртуга юнәлдерелгән тормыш таләбе ул.

Ижтимагый аңга жәмгыятьнең һәм һәр кешенең физик культурасы сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру һәм гамәлгә ашыруның төп шарты булып торуы турындагы фикер кереп урнашырга тиеш. Ул, үз чиратында, яхшы кәеф һәм күтәренке күңел нигезе генә түгел, ә бәлки жәмгыятьне савыктыруга, аның күп кенә социаль проблемаларын хәл итүгә юл да булып тора.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, үз сәламәтлегенә саклау - һәркемнең турыдан-туры бурычы, ул аны тирә-юньдәгеләргә күчәрә алмый.

Үсеп килүче буынны тәрбияләүдә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруда физик культура һәм спорт, шулай ук яшьләр арасында социаль-тискәре күренешләргә профилактикалау, яшьләргә хокукий һәм психологик-педагогик ярдәм күрсәтү буенча чаралар мөһим роль уйный. Алда санап үтелгән барлык шартлар да физкультура һәм спортны үстерү өлкәсендә килеп туган проблемаларны программа ысуллары белән хәл итү зарурлыгына бәйле.

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү социаль сәясәтнең өстенлекле юнәлеше булып тора һәм норматив-хокукий яктан ышанычлы нигезләнә. Физик культура һәм спортны үстерү өчен зур мөмкинлекләр тудырыла.

Спорт инфраструктурасын үстерү һәм эзлекле камилләштерү өлкәсендә унай динамика күзәтелә. 2013-2020 елларда район территориясендә 19 универсаль спорт мәйданчыгы һәм чишенү бүлмәләре булган 3 пластик хоккей тартмасы файдалануга тапшырылды.

2021-2025 елларга физик культураны һәм спортны үстерүнең төп максатлары- район халкының сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт эшен үстерүдә катнашучы барлык учреждениеләр һәм ижтимагый оешмалар эшчәнлегенә нәтижәлеләген арттыру.

Әлеге тармакны үстерү бурычлары:

- яшьләр арасында сәламәт яшәү рәвешен һәм сәламәтлекне ныгыту һәм саклау буенча тиешле күнекмәләр формалаштыру;
- матди-спорт базасын камилләштерү;
- физкультура кадрларының һөнәри осталыгын күтәрү;
- физик тәрбия һәм спорт эзерлеге буенча инновацион технологияләр эшләү.

Районда физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүнең массалылыгын арттыру буенча билгеле эш алып барыла.

2020 елның 1 гыйнварына Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында массакүләм физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүчеләр саны 11889 кеше тәшкил итте, бу район халкының 51,93 процентын тәшкил итә.

Сәламәтләндерү һәм спорт-массакүләм эшен оештыру 3270 кешенә үз эченә алган 3 физкультура коллективында алып барыла. Соңгы елларда Татарстанда төрле милек формасындагы предприятиеләрдә физкультура-спорт эше активлашты. Республика күләмендәге төрле спорт ярышларының финалларында ел саен ике меңнән артык хезмәткәр катнаша. Физкультура-спорт активлыгын күтәрү, хезмәткә сәләтле халык арасында сәламәт яшәү рәвеше белән кызыксынуны арттыру, физкультура коллективларының санын арттыру республика физкультура-спорт жәмгыятьләре һәм профсоюзларның тармак рескомнары арасында хезмәттәшлек турында озак сроклы килешүләр төзгәннән соң мөмкин булды. Массакүләм физкультура-спорт чаралары уздыру халыкны сәламәт яшәү рәвешенә жәлеп итүнең бер формасы булып тора. Мәсәлән, «Россия чаңгы юллары» Бөтенроссия чаңгы ярышлары һәм «Милләтләр кроссы» Бөтенроссия йөгөрү көне кысаларында районда «Татарстан чаңгы юллары» массакүләм чаңгы ярышлары һәм жиңел атлетика узышлары үткәрелә. Аларда ел саен 2000гә якын кеше катнаша.

Авыл халкын физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү максатыннан республикада ел саен комплекслы «Сәламәтлек» чарасы үткәрелә, анда ел саен Татарстан Республикасының Балык Бистәсе муниципаль районында яшәүче 9000гә якын кеше катнаша. Халык арасында милли спорт көрәше буенча ярышлар аеруча популяр санала, аларда яшүсмерләр һәм өлкәннәрнең район жыелма командалары катнаша.

«2019 елның 31 декабрена Татарстан Республикасында адаптив физик культура һәм спорт турында мәгълүматлар» 3-АФК еллык статистик хисап күрсәткечләре буенча Татарстан Республикасында 15,2% адаптив физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнә. Физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрне жәлеп итү, аларны социаль адаптацияләү максатыннан район халкы ел саен республика инвалидлар физкультура-спорт жәмгыяте, яшьләр сәясәте, спорт һәм туризм бүлеге тарафыннан оештырылган республика ярышларында катнаша, инвалидлар арасында агитация узышы оештырыла. Физик мөмкинлекләре чикләнгән затлар арасында ел саен 5 спорт төре буенча ярышлар үткәрелә.

Районда физик культура һәм спорт өлкәсендә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының «Спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының «Балалар сәламәтләндерү белем бирү (профилье) үзәге» муниципаль бюджет өстәмә белем бирү учреждениесе, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының «Дельфин» спорт-сәламәтләндерү комплексы муниципаль бюджет учреждениесе эшчәнлек алып баралар.

«Спорт мәктәбе» МБУдә спорт белән шөгыйльләнүчеләрнең гомуми саны 486 кеше тәшкил итә, «Балаларны сәламәтләндрү- белем бирү (профильле) үзәге» МБУ линиясе буенча- 493 укучы. «Спорт мәктәбе» МБУ, «Балаларны сәламәтләндрү- белем бирү (профильле) үзәге» МББУ тренерлары тарафыннан укыту-күнегү дәресләре «Дельфин» спорт-сәламәтләндрү комплексы һәм «Яшьлек» стадион-стадионының «Спорт мәктәбе» МБУ структур бүлекчәсе базасында, шулай ук район жирлекләренең спорт залларында алып барыла.

«Дельфин» спорт комплексында 2 йөзү бассейны, фитнес белән шөгыйльләнү өчен кече һәм зур зал, милли көрәш, спортның уен төрләре белән шөгыйльләнү өчен заллар, сауна, тренажер залы, массаж кабинеты, гидромассаж кабинеты, жылы киенү-чишенү бүлмәләре бар.

Физик культураны һәм спортны пропагандалау өчен яшьләр сәясәте, спорт һәм туризм бүлеге тарафыннан массакүләм мәгълүмат чараларын агымдагы ярышлар һәм район һәм республика ярышларында иң көчле спортчыларның чыгышлары буенча материаллар белән оператив тәэмин итү системасы эшләнә. Балык Бистәсе муниципаль районының Интернет-сайты даими рәвештә спорт яналыклары белән тулыландырылып тора. Барлык спорт чаралары да массакүләм мәгълүмат чараларында, шул исәптән «Авыл офыклары» («Сельские горизонты») район газетасында яктыртыла.

Югарыда баян ителгәннәрдән чыгып, 2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерүнең төп юнәлешләрен формалаштырырга мөмкин:

1. сәламәтлекне саклау һәм ныгыту, сәламәтлек культурасын һәм потенциалын арттыру, вакытсыз үлем-китемне кисәтү, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы халкының уртача гомер озынлыгын һәм яшәү сыйфатын арттыру;

2. халыкның сәламәтлеген ныгыту буенча чараларда катнашуга мотивация тудыру, шәхси белемнән һәм сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләрен үстерү;

3. районның спорт оешмаларын һәм учреждениеләрен массакүләм физкультура-сәламәтләндрү һәм спорт чараларында катнашуга һәм уздыруга актив жәлеп итү;

4. жирле үзидарә органнарына уен майданчыклары, хоккей тартмалары, инвентарь белән тәэмин итүдә ярдәм итү;

5. мәктәп һәм мәктәпкәчә яшәтәге балаларга физик тәрбия бирүнең сыйфатын күтәрү;

6. районда эшләнүче яшьләр, хезмәткәрләр һәм тулаем яшьләр арасында спорт-сәламәтләндрү чараларын оештыру һәм үткәрү;

7. сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру һәм социаль-тискәре күренешләргә кисәтү максатларында "Форпост" жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр берләшмәсе эшчәнлеген тормышка ашыру»;

8. массакүләм физик культура, спорт һәм туризм үсеше, спорт объектлары төзелеше, спорт инвентаре сатып алу;

9. физик культура һәм спорт өлкәсенә өстәмә ресурслар, спонсорлык чараларын жәлеп итү өчен шартлар тудыру;

10.«Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын үтәгән район гражданның өлешен арттыру.

Көтелгән нәтижәләр:

- 2025 елга спорт инфраструктурасын тәэмин итүнең норматив дәрәжәсенә туры китереп формалаштыру, бистәдә һәм районда яшәү урыны буенча физкультура эшен оештыру;

- район халкының төп өлешен физкультура секцияләренә жәлеп итү;

- физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче халыкның чагыштырма санын арттыру, «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын үтәгән район халкының өлешен арттыру.

- физкультура хезмәтләренең иң кирәкле төрләренең үз-үзен тотуга (самоокупаемость) күчүне гәмәлгә ашыру.

II. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҲӘМ БУРЫЧЛАРЫ, ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ, КӨТЕЛГЭН СОҢҒЫ НӘТИЖӘЛӘРНЕ ТАСВИРЛАУ, АНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ВАКЫТЫ ҲӘМ ЭТАПЛАРЫ

Программаның төп максатлары:

1.Физик культура һәм спорт өлкәсендә сәясәтне гамәлгә ашыру.

2.Халыкның физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә булган ихтыяжларын канәгәтләндерү һәм яналарын формалаштыру.

3.Массакүләм спортны популярлаштыру һәм халыкның төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү юлы белән халыкның сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудыру.

Әлеге максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

-Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спорт үсешенә норматив хокукый базасын камилләштерү;

- ижтимагый физкультура-спорт оешмаларына ярдәм күрсәтү;

- физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник һәм кадрлар белән тәмин итү механизмнарын камилләштерү;

-заманча спорт-сәламәтләндерү комплекслары, махсулаштырылган спорт корылмалары төзү;

- физкультура-спорт эшчәнлеген оештыруның яңа формаларын кертү;

- югары квалификацияле физкультура һәм спорт белгечләрен әзерләүгә булышлык күрсәтү;

- югары класслы спортчылар өчен спорт резервын әзерләү;

- Балык Бистәсе муниципаль районы халкының төрле яшь төркемнәре арасында “Хезмәткә һәм оборонага эзер”(ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын популярлаштыруга һәм гамәлгә кертүгә юнәлдерелгән чараларны оештыру һәм уздыру;

-физик активлыкны һәм сәламәт яшәү рәвешен системалы пропагандалауны оештыру;

-яшәү, уку, хезмәт эшчәнлегенә буенча төрле категория халыкка физик культура, спорт белән шөгыйльләнү өчен уңайлы шартлар булдыру.

Әлеге бурычларны хәл итү район халкының сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудырырга, массакүләм спортны үстерергә һәм популярлаштырырга, районның спорт имиджын республика дәрәжәсендә алга этәрү максатларында халыкның төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Программа чаралары исемлегенә аңа кушымтада китерелгән.

Аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген мониторинглау өчен түбәндәге индикаторлар кулланылачак:

- спорт мәктәпләре саны, берәмлекләр;

- спорт мәктәпләрендә шөгыйльләнүче балалар һәм яшүсмерләр саны, кеше;

- 10 кешегә исәпләнгән спорт корылмалары саны, берәмлек;

- спорт өчен билгеләнгән объектларның бердәм үткәрүчәнлек сәләте, процентларда;

- физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче район халкының чагыштырма саны-процент;

- «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын тапшыруда катнашкан халыкның гомуми саныннан карата «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын үтәгән гражданның саны;

- физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче район халкының чагыштырма саны-процент;

- физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче укучылар һәм студентлар, барлык укучылар һәм студентларның гомуми санына карата , процент.

Программа 2021-2025 еллар дәвамында тормышка ашырылачак.

III. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮНЕ НИГЕЗЛӘУ

Программаны тормышка ашыру өчен, мөмкинлекләрдән чыгып, Татарстан Республикасы бюджеты һәм жирле бюджет акчалары жәлеп ителә, шулай ук авыл һәм шәһәр жирлекләре һәм бюджеттан тыш чыганақлардан акча жәлеп итү күздә тотыла.

Программаны финанслауның гомуми күләме 5465,0 мең сум тәшкит итә, шул исәптән жирле бюджет средстволары 5465,0 мең сум.

(мең. сум)

Ел	Балык Бистәсе муниципаль районының жирле бюджеты средстволары (ЖБ)
2021	995,0
2022	1045,0
2023	1095,0
2024	1140,0
2025	1190,0
Барлығы:	5465,0

Искәрмә: финанслау күләме фаразланган характерда һәм жирле бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.

Программа чараларын гамәлгә ашыру өчен чараларны башкаручыларның төп эшчәнлеген финанслауга бүлеп бирелә торган жирле бюджет акчаларынан файдалану күздә тотыла.

Программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм тиешле елга жирле бюджет проектын формалаштырганда билгеләнгән тәртиптә ел саен аныкланырга тиеш.

IV. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Программада катнашучыларның эшчәнлеген тормышка ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы булып «Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге " МКУ тора, ул «Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ, район учреждениеләре, оешмалары, предприятиеләре һәм жирлекләре җитәкчеләре белән берлектә:

- программа чаралары исемлеген, аларны тормышка ашыру чыгымнарын, шулай ук Программаны тормышка ашыру механизмын аныклау буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр әзерли;

- максатчан индикаторлар исемлеген һәм аларны квартал саен бүлүнә аныклай;

-квартал саен, хисап кварталыннан соң килүче айның 25 числосына кадәр программаны тормышка ашыруның барышы турында хисап әзерли һәм аны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлегенә, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Финанс-бюджет палатасына тапшыра.

Хисап мәгълүматын җыю һәм агрегацияләү өчен җаваплылык «Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге» МКУга йөкләнә.

V. ПРОГРАММАНЫҢ СОЦИАЛЬ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Программаны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелеккә түбәндәгеләр хисабына

ирешеләчәк:

район халкының физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү дәрәжәсен күтәрү;

район спортчыларының республика, бөтенроссия һәм халыкара ярышларда ирешкән нәтижәләрнең үсеше;

халыкның төрле төркемнәре арасында авырулар санының кимүе;

хәрби хезмәткә чакырылуға кадәрге һәм хәрби хезмәткә чакырылу яшендәге егетләрнең физик әзерлекләрен яхшырту;

оештырылмаган төркем балаларны һәм яшьләрне спорт белән даими шөгыльләнүгә жәлеп итү;

физкультура-спорт хезмәтләренең, шул исәптән түләүле хезмәтләренең үтемлелеген, төрлелеген һәм сыйфатын арттыру;

мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрне физик тернәкләндерү һәм социаль адаптацияләү өчен мөмкинлекләрне киңәйтү;

район халкының сәламәтләндерүнең актив формаларына булган ихтыяжларын канәгатьләндерү.

Программаны тормышка ашыру өчен икътисади нәтижелелек түбәндәгеләргә нигезләнгән:

халыкның авырулары кимү һәм гомер озынлыгын арттыру нәтижәсе буларак хезмәт житештерүчәнлеген арттыру;

физик культура һәм спорт өлкәсендә белем бирү кластеры булдыру хисабына бюджет акчаларын тотуның нәтижелелеген арттыру;

эре бөтенроссия һәм республика ярышлары уздыру өчен Балык Бистәсе муниципаль районының инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру;

физкультура хезмәте күрсәтүнең иң кирәкле төрләрен финанс яктан үз-үзен тотуга күчү.

“2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спорты үстерү” муниципаль программасына кушымта

"2021-2025 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БАЛЫК БИСТӘСЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ СПОРТНЫ ҮСТЕРҮ" МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫНЫҢ МАКСАТЛАРЫ, БУРЫЧЛАРЫ, НӘТИЖӘЛӘРЕН БӘЯЛӘУ ИНДИКАТОРЛАРЫ ҺӘМ ЧАРАЛАРНЫ ФИНАНСЛАУ

Максаты	Бурычлары	Чаралар исемлеге	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахырыгы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның (прогноз) әһәмияте һәм еллар финанслау, мең сум					Жаваплы башкаручылар
					2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Физик культура һәм спорт өлкәсендә сәясәтне тормышка ашыру	Балык Бистәсе муниципаль районында физик культура һәм спорт үсешенә норматив хокукий	Физкультура-спорт юнәлешендәге белем бирү оешмалары (Спорт мәктәбе) эшенә спортчы паспортын кертү	2021 – 2025 еллар	Спорт мәктәпләре саны, берәмлек	1 -	1 -	1 -	1 -	1 -	ЯССТБ МКУ, “Спорт мәктәбе” МБУ

	базасын камиллэштөрү			Спорт мектебинде шөгыль-лөнүчө балалар һәм яшүсмерләр саны, кеше	486	511	536	561	586	ЯССТБ МКУ, “Спорт мектебе” МБУ
		Балык Бистәсе муниципаль районы «Спорт мектебе» МБУ, «Дельфин «спорт-сәламәтләндрү комплексы» МБУ, спорт объектлары тренерлары арасында спорт-массакуләм һәм физкультура-сәламәтләндрү эшен иң яхшы куюга район конкурсы үткәрү турындагы нигезләмәләрне эшләү, раслау һәм камиллэштөрү	2021 – 2025 еллар	-	-	-	-	-	-	ЯССТБ МКУ, “Спорт мектебе” МБУ

	Ижтимагый физкультура-спорт оешмаларына ярдәм күрсәтү	Мәктәп командаларының бөтенроссия, республика спорт ярышларында катнашуына максатчан ярдәм күрсәтү. Гомуми белем бирү оешмаларында спортның уен төрләрен үстерү, шул исәптән ярышлар уздыру: "КЭС-БАСКЕТ" мәктәп баскетбол лигасы»; "Мини-футбол-мәктәпкә!» бөтенроссия проектын гамәлгә ашыру кысаларында мини - футбол буенча ярышлар». "Президент ярышлары", "Президент спорт уеннары" ярышларында һәм фестивалендә катнашу	2021-2025 еллар	-	-	-	-	-	-	ЯССТБ МКУ, БСБ(П)У МБУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы "Мәгариф бүлеге"
--	---	--	-----------------	---	---	---	---	---	---	---

		Тәҗрибә һәм методик материаллар тарату максатыннан район авыл жирлекләрендә, район предприятиеләрен дә һәм оешмаларында физик культура һәм спортны үстерү буенча комплекслы тикшерүләр үткәрү	2021 - 2025 еллар	-	-	-	-	-	-	ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф бүлеге” МКУ
	Физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник һәм кадрлар белән тәэмин итү механизм-нарын камилләштерү	Физкультура-сәламәтләндрерү һәм спорт юнәлешендәге белем бирү оешмаларын спорт инвентаре һәм жиһазлары белән тәэмин итү	2021 – 2025 еллар	Татарстан Республикасы бюджеты средстволары хисабына						ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф бүлеге” МКУ
		Гомуми белем бирү оешмаларының спорт өчен билгеләнгән объектларны	2021 - 2025 еллар	Татарстан Республикасы бюджеты средстволары хисабына						ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф

		кирәкле спорт инвентаре һәм жиһазлар белән тәмин итү								бүлгеге” МКУ
2. Халыкның физик культура һәм спорт белән шөгылләнүгә булган ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру	Заманча спорт-сәламәтләндрү комплекслары, махсуслаштырылган спорт корылмалары төзү	Физкультура-сәламәтләндрү объектларын төзү буенча республика программаларында катнашу	2021-2025 еллар	Спорт корылмалары саны-10 кешегә, берәмлек	121	122	123	125	127	МР БК, ЯССТБ МКУ
				Спорт объектларының бердәм үткәрүчәнлек сәләте, процент	59,05	60,00	61,00	62,00	63,0	
	Физкультура-спорт эшчәнлеген оештыруның яңа формаларын кертү	Белем бирү оешмаларында, учреждениеләрдә, предприятиеләрдә һәм авыл жирлекләрендә физкультура-сәламәтләндрү эшен оештыру өчен программалар, укыту-методик кулланмалар һ. б. эшләрү һәм гамәлгә кертү.	2021-2025 еллар	Физик культура һәм спорт белән шөгылләнүче район халкының чагыштырма саны-процент	52,1	52,9	53,0	53,3	53,9	ЯССТБ МКУ, Авыл хужалыгы идарәсе (киләшү буенча), районның жирлек БК (киләшү буенча), ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф бүлгеге” МКУ, оешма, учреждение, предприятие

										житэкчеләре (килешү буенча)
		Эчке эшләр органнарында исәптә торучы балигъ булмаганнарны спорт секцияләрендә һәм төркемнәрендә шөгыйльләнүгә жәлеп итү	2021-2025 еллар							ЯССТБ МКУ, “Спорт мәктәбе” МБУ, БСБ(П)Ү МБУ, “Дельфин” ССК МБУ, ББЭ һәм ХЯК (килешү буенча), РФ ЭЭМ Балык Бистәсе районы буенча бүлеге (килешү буенча)

	Югары квалификация дөге физкультура һәм спорт белгечләрен эзерләүгә булышлык күрсәтү	Физик тәрбия, адаптив спорт укытучылары, шулай ук физкультура һәм спорт өлкәсендәге житәкчеләр һәм белгечләр өчен яңадан эзерләү һәм квалификация күтәрү программаларында катнашу. Физик культура һәм спорт өлкәсендә эшләүче белгечләр өчен ел саен үткәрелә торган республика семинар-киңәшмәләрендә катнашу	2021-2025 еллар							ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф бүлеге” МКУ
	Югары класслы спортчылар өчен спорт резервын эзерләү	Район спортчыларын Россия һәм халыкара ярышларын эзерләү һәм катнашуларын белән тәэмин итү	2021-2025 еллар	-	-	-	-	-	-	ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф бүлеге” МКУ, “Спорт мәктәбе” МБУ, “БСБ(П)У”

										МБУ
		Татарстан Республикасы спорт мәктәпләре арасында укыту-тәрбия эшләрененң иң яхшы куелышына республика смотр-конкурсында катнашу өчен район конкурсын үткәрү	2021-2025 еллар	-	-	-	-	-	-	ЯССТБ МКУ
		Жәйге чорда «Спорт мәктәбе» МБУ, БСБ(П)Ү МБУ укучылары өчен укыту-тренировка жыеннары оештыру һәм үткәрү»	2016-2020 еллар	-	-	-	-	-	-	ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф бүлеге” МКУ, “Спорт мәктәбе” МБУ, “БСБ(П)Ү” МБУ
	Балык Бистәсе муниципаль районы халкының төрле яшь төркемнәре	Район халкы тарафыннан «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт	2021-2025 еллар	«Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкуль-	30	35	40	45	50	ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф

	арасында "Хезмәткә һәм оборонага эзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын гамәлгә кертүгә юнәлдерелгән чараларны оештыру һәм уздыру	комплексы нормативларын тапшыру		тура-спорт комплексы нормативларын тапшыруда катнашкан халыкның гомуми саныннан карата «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын үтәгән гражданның саны;						бүлгә» МКУ, район тестлау үзәкләре
3. Массакүләм спортны популярлаштыру һәм жәмгыятьнең төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими	Физик активлыкны һәм сәламәт яшәү рәвешен системалы пропагандалауны оештыру	Популяр спорт-массакүләм чаралары («Милләтләр кроссы», "Россия чаңгы юллары", "Бөек Ватан сугышында Жиңү бәйрәменә багышланган район	2021-2025 еллар	Физик культура һәм спорт белән шөгылләнүче район халкының чагыштырмасы, процент	52,1 75,0 мең сум	52,9 80,0 мең сум	53,0 85,0 мең сум	53,3 90,0 мең сум	53,9 100,0 мең сум	ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы "Мәгариф бүлгә» МКУ, "Татарстан Республикасы Балык Бистәсе

шөгылльәнүгә жәлеп итү юлы белән халыкның сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудыру		марафоны»)уздыру юлы белән район халкының төрле төркемнәре арасында сәламәт, актив яшәү рәвешен пропагандалау							муниципаль районы Башкарма комитетының социаль- мәдәни өлкә бүлеге” МКУ
		Спорт секцияләрендә һәм физкультура- сәламәтләндрәү төркемнәрендә шөгылльәнүгә жәлеп итү юлы белән балигъ булмаганнар арасында хокук бозуларны профилактикалау буенча чараларны эшләү һәм тормышка ашыру	2021-2025 еллар					ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф бүлеге” МКУ , “Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының социаль- мәдәни өлкә бүлеге” МКУ, ББЭ һәм ХЯК (киләшү буенча), РФ ЭЭМ Балык Бистәсе районы буенча бүлеге (киләшү буенча), район	

										жилеклэре БК (килешү буенча), ТР Балык Бистәсе РОСТО (ДОСААФ) автомәктәбе (килешү буенча)
		«Авыл офыклары» («Сельские горизонты») район газетасында, район сайтында, «Спорт мәктәбе "МБУ, БСБ(П)У МБУ сайтында,"ВКон- такте" битендәге социаль челтәрләрдә спорт төрләрен пропагандалау»	2016-2020 еллар							ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф бүлеге” МКУ, “Спорт мәктәбе” МБУ, “БСБ(П)У” МБУ, “Авыл офыклары” газетасы редакциясе (килешү буенча)
		Районның мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү оешмаларының физик тәрбия укытучылары өчен балаларга, яшүсмерләргә һәм яшьләргә физик	2021-2025 еллар							ҮРБ (килешү буенча), ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф бүлеге”

		тәрбия бирүне медицина тикшерүе мәсьәләләре буенча семинарлар үткәрү								МКУ
	Яшәү урыны, уку, хезмәт эшчәнлегә буенча төрле категориядәге халыкның физик культура, спорт белән шөгылләнү өчен уңайлы шартлар формалаштыру	Хезмәт коллективларында массакуләм- спорт һәм физкультура-сәламәтләндрү эшен яхшыртуга юнәлдерелгән комплекслы чараларны эшләү һәм тормышка ашыру. Район оешмалары, предприятиеләре һәм авыл жирлекләре арасында жәйге һәм кышкы спорт төрләре буенча район спартакиадалары һәм ярышлары уздыру	2021-2025 еллар		450 мең сум	460,0 мең сум	470,0 мең сум	480,0 мең сум	490,0 мең сум	ЯССТБ МКУ, район жирлекләре БК (киләшү буенча), район оешма, предприятие, учреждение житәкчеләре (киләшү буенча)
		Физик культура һәм спорт белән шөгылләнүче								МР БК, ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе

		затларга Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә комплекслы профилактик медицина тикшерүләре уздыру								муниципаль районы “Мәгариф бүлеге” МКУ, ҮРБ (киләшү буенча)
		Балык Бистәсе муниципаль районы территориясендә балалар, яшүсмерләр һәм яшьләр арасында картинг, милли, хәрби-гамәли, суднолар модели һәм авиамодель спорты буенча республика физкультура-сәламәтләндерү, комплексы һәм Бөтенроссия спорт чараларында катнашу һәм уздыру	2021-2025 еллар	Физик культура һәм спорт белән даими шөгыльләнүче укучылар һәм студентларның барлык укучылар һәм студентларга карата чагыштырма саны, процентлар	88,8 210,0 мең сум	88,9 220,0 мең сум	89,2 230,0 мең сум	89,6 240,0 мең сум	90,1 250,0 мең сум	МР БК, ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы “Мәгариф бүлеге” МКУ

		"Күн туп", "Алтын алка" Бөтенроссия ярышларының район, зона этапларын үткөрү һәм аларда катнашу	2021-2025 еллар		45,0 мең сум	50,0 мең сум	55,0 мең сум	60,0 мең сум	65,0 мең сум	ЯССТБ МКУ, ТР Балык Бистәсе муниципаль районы "Мәгариф бүлеге" МКУ, "Спорт мәктәбе" МБУ, БСБ(П)У МБУ
		Балык Бистәсе районы территориясендә халыкның урта һәм өлкән яшь төркемнәре (ветераннар, өлкән яшьтәгеләр арасында)«Өченче яшь» Спартакиадасы кысаларында район, зона һәм республика физкультура-сәламәтләндрү, комплекслы, спорт чараларында катнашу һәм үткөрү	2021-2025 еллар		35,0 мең сум	45,0 мең сум	55,0 мең сум	60,0 мең сум	65,0 мең сум	ЯССТБ МКУ, "Дельфин" ССК МБУ, "Сәламәт бул" клубы (киләшү буенча), "Район пенсионерлар союзы" жирле бүлеге (киләшү буенча)

		"Сәламәтлек " спартакиадасы кысаларында авыл районнары командалары арасында чемпионатлар, беренчелекләр, ачык турнирлар, комплекслы чаралар уздыру	2021-2025 еллар		180,0 мең сум	190,0 мең сум	200,0 мең сум	210,0 мең сум	220,0 мең сум	ЯССТБ МКУ
Программа буенча барлыгы					995 мең сум	1045 мең сум	1095 мең сум	1140 мең сум	1190 мең сум	

*Кулланылган кыскартулар исемлеге:

- МР БК- Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты;
- ЯССТБ МКУ- “Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр сәясәте, спорт һәм туризм бүлеге” муниципаль казна учреждениесе;
- МБ МКУ- “Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге” муниципаль казна учреждениесе;
- СМӨБ МКУ- Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының “Социаль-мәдәни өлкә бүлеге” муниципаль казна учреждениесе;
- ҮРБ- “Балык Бистәсе үзәк район больницасы” дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе;
- “Спорт мәктәбе” МБУ- Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Спорт мәктәбе” муниципаль бюджет учреждениесе;
- БСБ(П)Ү МБУ- Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Балаларны сәламәтләндерү-белем бирү(профильле) үзәге” өстәмә белем муниципаль бюджет учреждениесе;
- “Дельфин” ССК МБУ- Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Дельфин” спорт-сәламәтләндерү комплексы” муниципаль бюджет учреждениесе;
- ЖБ- жирле бюджет;
- “Авыл офыклары” газетасы редакциясе- “Татмедиа” АЖ филиалы “Авыл офыклары” Балык Бистәсе муниципаль районы газетасы;

Район жирлекләре БК-Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы составына керә торган авыл жирлекләренең башкарма комитетлары;

Авыл хужалыгы идарәсе- Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының Балык Бистәсе муниципаль районындагы авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе;

ББЭ һәм ХЯК- Балык Бистәсе муниципаль районы балигы булмаганнар эше һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе;

РФ ЭЭМ Балык Бистәсе районы буенча бүлеге- Россия Эчке эшләр министрлыгының Балык Бистәсе районы буенча бүлеге.

